

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.

Fél évre . . . 4 korona.

Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT**VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.**

A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: **KOMÁROMY ISTVÁN.**

Kiadóhivatal:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám alatt a könyvnyomdában. — Ide intézendők a kiadóhivaltal és előfizetés, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Egyes szám ára **20 fillér.**

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petítorsó térfogata **15 fillér.** Többszöri hirdetésnél árkedvezmény. **Nyilttér** sora **50 fill.**

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűben postautalványon eszközölhető. **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Levél a Szerkesztőhöz.*

1908. október 7.

Kedves Szerkesztő barátom!

Hozzád intézem soraimat, voltaképpen azonban a vármegye közönségéhez szólok. Tartok attól, hogy úgy járok, mint a sajtógömöri Mátyás-émlék dolgában írott reflexiómmal, vagy legalább az 1893-ik évben a Jókai műveinek nemzeti kiadása alkalmából a vármegye közgyűlésén benyújtott indítványommal a vármegyei könyvtár irányában. De talán mégsem, hiszen akkori indítványomból egy 1/2%-os pótdadó kukucskált ki. Ma pedig erre nincs szükség. Alkalmam volt bepillantani Szombathy László derék, hézagpótló művébe: „A vármegyei népoktatás ügyének történet”-ébe. „Annak fejlődéséről s jelen állapotáról szól az. Nem üres statisztikai adatok száraz regisztrálásáról van szó abban, hanem valójában aktaszerűleg a bölcsőjétől kezdve s minden fejlődési stádiumot érdemileg méltatva a mai napig s hozzá mindig élvezhető stylusban népmvelési ügyünk pragmatikus története az, a furdhatlan buvár nagy tudásával és sehol el nem lapulva megírva. Valóságos kulturális történet. Ha nincsen és nem is lehet nekünk oly messzire visszamenő kulturánk, mint azon nyugati nagy nemzeteknek, a melyeknek kulturája éppen azért hághatott oly magasra, mert mi századokig véreztünk a keresztény kultúráért vitt háborúinkban; annál becsesebbek azon adatok, a melyek a nemzet ezen a téren való pótlómunkáját tanúsítják. A nép a nemzet legszeleesebb körü alapörzse. A kultura magasabb fokainak első lépcsőzete pedig a népoktatás, és hogy ez mily értékes valami, nem kell reá más bizonyíték, mint bevállása Nagy Frigyes azon remek szállóigéjének: „der Schulmeister ist der erste Beamter der Staates”. Nem üres bölcséleti teória ez, hiszen egyedül ezen történelmi alapon történhetett meg az, hogy a kis Brandenburg elnyelte Germániát, a Hohenzollerek pedig ma dominálják a világpolitikát. A

*) Ezen levélnek, jobban mondva ezikknek készsége és lapunk élén kívántunk helyt adni, mert mi is egy nagyon értékes és élvezetes munkát véltünk „A vármegyei népoktatás ügyének történetében” fellelni. Melegen ajánljuk tehát azt nemcsak a vármegye közönségének becses figyelmébe, de a tantestületeknek és az egyeseknek is!

Szerk.

TÁRCZA.**Levél Lórikának.**

Édes Lórika hallgasson reám . . .
A múltkoriban, nem is olyan régen
Színes szívárványt üldöztem az égen.
Zsibbasztó, forró, édes vágyakat . . .
Csapongó lelkeim utánuk szaladt,
. . . Hiába szaladt . . .

És beteg lettem, fáradt, nagy beteg;
Ki kinnal számlálja a perczekeket.
Kinek a lelke messze elszállott,
Ki görnyedt testtel járja a világot . . .
. . . S vártam a rémes, lassú hervadást,
S a kikelettel a — feltámadást . . .
Hisz' a téli szél mindent elseper
S új tavaszra minden új életre kel.

Édes Lórika, hallgasson reám,
Az Isten engemet oly nagyon szeret,
Visszaadta régi, elszállt lelkemet.
Visszaadta nekem a bűvös tavaszt,
Mely az elhalt töből bimbókat fakaszt . . .
A régi vágyak újra visszatértek,
. . . Újra szerelemről regéltek, beszéltek.

Édes Lórika, hallgasson reám,
Oly szép a tavasz, tele dal-virággal,
S a szív, tele forró szenvedéllyel, vágygyal.
Eh! De mit sem ér, ha az egész élet
„Egyetlenegy” bűvös-bájos ígélet,
„Egyetlen” tavasz, mely mindent beragyog;
Lórika! Én újra szerelmes vagyok! *K. Z.*

ki multját meg nem becsüli, az nem érdemli meg a jövőjét. A történelmi munkák a mult feltárói. — Mint ilyen, ezen művet részéről nemcsak alapvetőnek, de a legszeleesebb köröket is mélyen érdeklőnek, s olyannak, a mely a legnagyobb pártolásra érdemes, s ezen pártolás annál inkább szükséges, mivel vármegyénk első Schulmeistere se rendelkezhetik a kiadás eszközeivel.

A derék munka bemutatója arra kért, hogy ezen irányban én puhítsam meg a vármegye közönségének a szívét. Fájdalom! bennem nem alkalmas médiumhoz fordult. Az én eszméim ezen vármegyében már régóta nem, most meg már éppen nem járatosak, s éppen e miatt, leszámítva a nagy kavarodás idejét, a midőn a derék tisztikar érdekében magányomat itt hagyni kötelességem volt, husz éve nem látok engem a vármegye termei, igazi „terra externa”. De azt megígértem, hogy lapod útján szívesen e tárgyra terelem a közfigyelmet. Szerintem a vármegye pártolása kulturális kötelesség. Szerintem három irányban kellene a támogatása. Először adjon rá annyit, a mennyi körülményei szerint reá telik. 2-szor kötelezzen minden iskolateltartót a mű megvétele. 3-szor fordítsa ezen hézagpótló műre a közoktatási kormány figyelmét s kérjen a től anyagi és erkölcsi támogatást. Szerintem ezekkel nemcsak jó eszeleketet mivel, de kötelességet is teljesít a vármegye közönsége. Te pedig adj ezen felszólalásomnak helyet lapodban s a gyűlésig is csinálj társadalmi uton az ügynek propagandát.

Igaz híved: *a hawaii remete.*

Tulipán szövetségi gyűlés Tornalján.

A Gömörvármegyei Tulipán Szövetség magyar védő testvér-egyesülete e hó 4-én tartotta évi közgyűlését, melyet elnöke Szabó Ágostonné: Ragályi Sarolta azon lelkes szavakkal nyitott meg, hogy örömmel üdvözlí a szép számú jelenlévő közönséget, melynek megjelenéséből meggyőződést szerzett arról, hogy az egyesült testvér-egylet, ha külsőleg nem is tud felmutatni nagy munkát, belsőleg lelkében dolgozott és belátja munkájának fontosságát.

Hevesy Bertalan — a ki *Szentiványi* Árpád társelnököt helyettesítette — nagy ékesszólással köszöni a közönség nevében az elnök buzgalmit és hasonló munkára hívja fel a t. közönséget. Azután előadja ifj. Hevesy László — az egylet önzetlen és buzgó titkára — ter-

jedelmes jelentésben beszerzett tapasztalatait, melynek rövid vázlatja ez:

Gömörben annyi kincs fekszik használatlanul iparágakban, hogy milliókat lehetne belőle behozni, kellőképen kihasználva. Itt van a sokféle eszerépkészítés Rimaszombat, Rimaszaluzsány és Deresekben; melyekből nemcsak mindenféle edényt, de kályhákat — egészen a híres, jó porosz mintára — készítenek, ép oly jókat, esak hogy olesóiban. Továbbá kosárfonás sok helyen, de különösen Sajógömörön már egészen berendezetten készítenek mindenféle kosarat, gyümölcs-, sőt ruhapakolásra — rendelésre — gyorsan. Van sok szép csipkék, himzésünk, melyekből alkalmunk volt látni Budapest, az Iparművészet múzeumában (Üllői-ut) Groó Istvánné urnő gyűjteményében, melyek már valódi szépművészetszámba mehetnek. Sok minden van itt. De mindenkifelett első sorban a fonószövő munka az, melyből — ha valódi iparrá tudjuk fejleszteni — a legkézzelfoghatóbb haszon hárulna, mert alig van Gömörben falu, a hol ne fonnának és ne szőnének. Volt alkalmunk a mult évben megrendelt nagy-mennyiségű vászomból — most, midőn beszerztük azt — meggyőződni, hogy megrendelésre is mily pontosan dolgoznak, mérsékelt áron. Tiszta kenderszövősnak iparrá fejlesztésére különösen szerencés helyi viszonyokat találunk Bátka és vidékén, mert itt az egymáshoz közel eső sok falu mindegyikében szőnek szépen és vasutja három oldalról is — Rimaszombat, Rimaszécs, Tornalja — közel esik.

Hogy mily mennyiségű kendert termelhetnek itt, mutatja az, hogy csak egy családnál Bátka, Zsíp községben rendeltünk még 24 vég, azaz 288 darab 63 cent. 56 fillérért törtöt jövő év júniusra.

Ezen körülményekből kiindulva, eme falvak egyikében: Nemesradnót, mely falu, miután leégett, — szátyváiakkal együtt, — különösen is segítségére szorult. Az ottani református lelkész Pósa Lajos és a költő: Pósa Lajos neje segítségével — az ottani asszonyokkal érintkezésbe lépve, a központ által biztosított ingyen szövészékeket ígértünk az elégettek helyett, így óhajta leggyorsabban nemcsak könyöröadomány, de önmunkájuk hozzájárulásával is felvirágoztatni a helyet, ha ott létesítünk egy háziiparrá berendezett vállalatot.

Igen nagy örömiünkre szolgált, hogy a tiszta len-szövést, mely a kendernél még sokkal értékesebb, mert míg a kendervászonnak 80 fillér, addig a lennek 1 korona méterje, mely már itt kihalni látszott, sikerült remélhetőleg feltámasztani.

Keeső faluban (u. p. Aggtelek) több vég, az elmult évben szőtt lenvásznat szereztünk be és ottan jövőre 50 ilyen végnek szövésére vállalkoznak.

Beszámolt még a titkár nagy pontossággal az egy-

mosolyt, — a jövőnek kietlen élet — és mennyi köny jutott . . .

Megtanultam feledni, kivetni szívemből az érzést és mindazt, a mi ott honol: a fájó édes multból csak egy maradt nekem, csupán egy szál virág!

Magy könyvben lapozva, ölembe hull egy száraz vadrózsaszál, szintelen, halovány. Neki is volt viruló hajnala; alig derengett, s már is éj borult fölé . . .

Egy szép nap reggelén az erdő alján menvén, megláttam egy nyiló vadrózsa bokrot. Felé siettem, s mint gyermek, ha pillangó után nyul, örömtől sugárzó arccal nyujtam ki utána karom. A legszebbiket kívántam birmi, de alig hogy elérhetém, egy lágy szél tuvalmától megingatva, felem hajolt és végre kezemhez jutott e rózsaszál . . . leszakítottam, a tövis megszurta kezemet, a seb most is sajog, fáj nagyon.

E vad rózsát akkor tettem e könyv lapjai közé . . . vele egyszerre szállt sirba a boldogság, szerelem . . . Illatja a multé, enyém hervadása!

Odakünn tombol a vihar.

A szél megrázza ablakom.

Kezemből kihull könny, virág . . .

Mi volt ez? . . . Csak ábránd, álom . . .

Paula.

Egy házasság története.

Írta: Pazár Miklós.

Bedőházy János álmosan nyujtózkodott ágyában, azon töprengett, elmenjen-e a képviselőházba, vagy nem, mivel érdekes interpelláció lesz a házban.

Lőkösy István fogja interpellálni a (kola) koalíciós kormányt a hadgyakorlatok végett.

Becsengeti inasát, hogy reggelijét hozza és meg-

Özv. Hrecska Lászlóné

ajánlja az őszi és téli idény ujdonságaival dusan megrakott női- és gyermekkalap-raktárát a n. érd. közönség szives figyelmébe!
Rimaszombat, Kossuth-Lajos-utca 23. szám!

let vagyonával, mely új tagok díjából, Báró *Ragályi Balassa* Ferenc és báro *R. Balassa* Mariette munkából, valamint *Madarassy* Gyuláné urnó gyűjtéséből ez évben szaporodott. Előadó bejelentette, hogy azon, Gömörben *Aczél* Andor rozsnyói szabó által készült, fekete selyem esetnekí esipkével himzett bundát, mely — mint a magyar ipar műremek — a központ által a melburni kiállításra küldetett és melynek 500 korona készírási értéke a gömörmegyei Tornalján székelő T. sz. m. v. testvéregyesület vagyonát képezi, elhatároztuk közmegegyezéssel, hogy kifogjuk sorsolni Tornalján a választmányi ülés közbejöttével a lehető legközelebb.

Az évi bejelentés után, miután még *Putnok* Mór, *Bornemiza* Elemér, *Tornalgyay* Zoltánrné urnó tettek a jövő évi munkálatokra nézve igen helyes, életre való indítványokat és *öve* *Szentiványi* Józsefné urnó nagymennyiségű vászonra megrendelést, idb. *Hevesy* Lászlóné urnó a szalmakosártonásra való próbára vállalkozást jelentett be, elnökné — nagy reménységgel a jövő évi munkához — az ülést bezárta. —I.—

Gömör- és Kishontvármegye törvényhatósági bizottsága által Rimaszombatban, 1908. évi október hó 28. és 29. napjain tartandó rendes negyedévi közgyűlés

tárgysorozata:

1. Alispán tisztí jelentése a vármegyei közigazgatás negyedévi állapotáról.
2. A kir. számvevőség által bemutatott 1909. évi vármegyei költségvetésnek tárgyalása és megállapítása.
3. A vármegyei székház építési költségeinek teljes kielégítésére felvett törlesztéses kölcsön után fizetendő évi járuléknak s egyéb vármegyei nem rendszerezett kiadásoknak fedezetére a vármegyei szabad rendelkezési alap javára jövő 1909. évre kivetendő 1%-os vármegyei pótdadónak megszavazása.
4. 12666. sz. Az esküdt bíróságba a rimaszombati kir. törvényszékhez, a törvényhatóság részéről egy évi időtartamra, 12 bizalmi férfiú választása.
5. 12026. sz. 12085. sz. Alispán a Gyöngyössy István volt alispán szülőházán felállított emléktábla leleplezése alkalmából felmerült költségek kiutalásáról szóló határozatát bemutatja.
6. Bíráló választmányi ülés jegyzőkönyvi kivonata az 1909. évre érvényes bíró vármegyei virilisek névjegyzékének összeállítására tárgyában.
7. 11795. sz. 82559. számú B. M. rendelet a szabadrendelkezési alaplól kiutalt kamatmentes kölcsönök kiutalványozása tárgyában.
8. 10965. 11110. sz. Nagyváradi város, Háromszék- és Szatmárvármegye közönségének átirata az önálló magyar jegybank létesítése tárgyában.
9. 9382. 10245. sz. Zemplénavármegye törvényhatósági bizottságának a m. kir. miniszterelnökhöz intézett felirata a községi és körjegyzőknek adandó vasuti menetdíj kedvezmény tárgyában.
10. 11959. sz. Szepesvármegye törvényhatósági bizottsága a Csorbató—Tátrafüred—barlangligeti törvényhatósági közut kiépítése tárgyában a kereskedelemügyi miniszterhez intézett felirata.
10373. sz. Jásznagykunszabolnokvármegye alispánjának átirata a gépkeési közlekedés szabályozása tárgyában.
11. 11118. sz. Somogyvármegye közönsége az országos vásárok határnapjainak módosítása tárgyában a kereskedelemügyi miniszterhez intézett feliratát pártolási végett megküldi.
12. 12260. sz. Nagyváradi város törvényhatósági bizottságának a városok részére kölcsönkötvény kibocsátási jog engedélyezése s ezen kölcsönkötvények adó-, bélyeg- és illetékmentessége ügyében a magyar országgyűlés képviselőházához intézett felirata.
13. 9958., 10133., 10355., 10356., 10451., 10602., 10647., 10749., 10792., 11532. sz. Vármegyebebeli pénzügytémek kötelező nyilatkozatai a gyámpénztári tőkék gyűjtéséről tárgyában.

kérdi tőle: hogy milyen idő van odakünn s milyen ruhát öltön magára? Az inas bejött, felszolgált a reggelit, miközben jelentette, hogy gyönyörű szép őszi verőfényes idő van.

Reggeli elköltése után öltözködéshez fogott, szürke chakettot és pepita nadrágot vett, még egyszer másával megnézte magát, hogy rendben van-e és kilépett Sándor-utcai lakásából.

Képviselőháza érkezve és elfoglalva rendes helyet, hanyagul hátra vetette magát székeében. Jól esett lelkének, hogy az erkélyen levő hölgyek közül többen látcsövüket felé irányozzák. Ismerősöket keresett szemével és egyszerre meglátja Kuntalvynét és leányát, aki ünnepelt szépsége volt a tavalyi farsangnak. Az erkélyre ment, a hölgyek a kölcsönös üdvözlések után gratuláltak, hogy az alsórendvái kerület két héttel azelőtt képviselővé választotta.

Bedőháznak újságolta Kuntalvyné, hogy leánya menyasszony; nagyon természetes, minden jót kívánt a leánynak eljegyzése alkalmából. Még egy pár udvarias szót váltott a hölgyekkel és kimenne az erkélyről, a folyósóra tartott. Egy óra után következett az interpelláció, melyet a baloldal éljenzéssel fogadott.

Fél kettőkor a Bányaihoz ment ebédelni, s ebéd után haza ment lakásába. Az inas azzal fogadta, hogy itt volt Horváth József, ki elfog jönni négy órákor.

Átöltözködött, szájába vett egy Hanriklet és leült az angol bőrdívánura, várva Horváth Jósikát. Háromnegyed négykor jelentette az inas, hogy Horváth megérkezett. Egyrölmásról beszélgettek, többek között előhozakodott Horváth párisi utjával és kapacityálta Bedőházyt, hogy menjen vele együtt holnapután Párisba. Bedőházy eleinte vonakodott; később azonban reá állott.

Harmadnap délután a párisi express-vonaton ült a két fiatalember. Hét óra tájban bementek az étkező kocsiba, fedelmien megvacsoráztak, pezsgőt bontattak és a harmadik üveg pezsgő után Bedőházy a következő történetet mondotta el:

Vásárhelyi Béla volt főispánt nagy öröm érte, mivel fia Béla, a Ferencz-József-intézetben leérettségizett.

14. 11614. sz. A vármegyei árvaszék 10364—908. számú véghatározata árvaépítéseknek a rimaszombati pénzügyintézeteknél való meghagyása s emélfogva a gondnokolt báro Vay Aloizia tőkéjének a rimaszombati takarékpénztárban leendő gyűmölösztetése tárgyában.

15. 11633. sz. Tornaljai járásbeli főszolgabíró jelentése a keleméri körjegyzői és anyakönyvvezetői lakás és irodahelyiség építése és az e czélna felvett 21000 koronás törlesztéses kölcsön tárgyában.

16. 9352. sz. Rozsnyói járásbeli főszolgabíró jelentése Kisveszverés község birtokos közönségének magyar fajta tenyészbikartartás iránti kérelmére vonatkozólag.

17. 9705. sz. Rozsnyói járásbeli főszolgabíró jelentése kk. Szklenár Lajos után felmerült gondozási költségek megtérítése ügyében.

18. 9704. sz. Rozsnyói járásbeli főszolgabíró jelentése göcsi illetőségű kk. Szklenár Irma után felmerült gondozási költségek megtérítése tárgyában.

19. 8414. sz. Rozsnyói járásbeli főszolgabíró jelentése kk. Jankovics András után felmerült tartási költség megtérítése tárgyában.

20. 11624. sz. Rimaszombati járásbeli főszolgabíró jelentése a Nyustya községi utak és müttárgyak helyreállítási költségeire felvett összeg elszámolása tárgyában.

21. 12255. sz. A vármegyei gazdasági egyesület jelentése Rozsnyó r. t. városnak Pinzgau tenyészbika tartására vonatkozó kérvénye tárgyában.

22. 11563. sz. M. kir. államépítészeti hivatal jelentése a Hárskút községben építendő községház és pásztorlakások ügyében.

23. 10837. sz. ügyészi vélemény Óldalfalva község képviselőtestületének azon határozatára vonatkozólag, a melylyel a Bay Barnabás oldalfalvai malomárkán levő két közlekedési hid felépítésénél és fentartásánál a községnek jövőbeni hozzájárulását megtagadta.

24. 12189. sz. ügyészi vélemény a csizi körjegyzőséghez tartozó Csiz, Sajópüspöki és Velkenye községek képviselőtestületeinek az anyakönyvi kivonatokért járó díjnak a körjegyző részére lett átengedése tárgyában hozott határozatára vonatkozólag.

25. 12218. sz. ügyészi vélemény Felsőhajó, Sajóréde és Berdárka községek szervezési szabályrendeleteinek jóváhagyása tárgyában.

26. 12190. sz. ügyészi vélemény Dobsina város és Rozsnyó Csisko Eszter és társa között a dobsinai 3522. sz. tjkvi 846 b. hrszámú ingatlanra nézve létrejött adásvételei szerződés törvényhatósági jóváhagyása tárgyában.

27. 8781. sz. ügyészi vélemény a Lökősházán, 1908. május 13-án megtartott tisztujtás megsemmisítése tárgyában.

28. 10607. sz. Főügyész véleménye, melylyel Feled község képviselőtestületének a község által a szegényalaplól kölcsönvett 376 korona 82 fillér törlése tárgyában hozott határozatát elutasítani véleményezi.

Hírek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem újították, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést ki egyenlíteni szíveskedjenek. Tisztelettel a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Oktober 6.

Az őszi verőfényes nap sugára reá vetődött a középületekre ki-tűzött gyászlobogóra f. hó 6-án. Ötvenkilenczedik évfordulója volt e napon annak, mikor 13 vitéz magyar tábornokot Aradon kivégeztek. A szivekben hazafiai bánatot honol s a fájdalom és szomorú emlékezet a meghatottság könyeit esalja a szemekbe. A vértanuk emlékezetét a magyar nép soha sem lankadó kegyelettel, szeretettel és hálával ünnepli. A kivégzett martirok vére termékenyítő mag volt, melyből a szabadság élető fája fakadt, s az a föld, melyet a vértanuk vére áztatott, min-

Szerdai napon érkezett a fia haza. Apja a vonatnál kint várta, szívéhez ölelte, azután pompás négyes fogaton vitte haza. A vakatió boldognak ígérkezett, apjától két szép sárge lovát kapott. Egy pár nap után az apja újságolta, hogy hétfőn vendégek érkeznek és be fogja mutatni fiát a társaságnak. Hétfőn egymásután érkeztek a fogatok, melyekből a vármegye színe-java szállott ki.

Mindenki gratulált a nagyreményű ifjúhoz. A délelőtt eltelt, az inasok jelentették, hogy az ebéd tálván van, kiki a kijelölt helyét elfoglalta.

Az ebéd vége felé felállott az öreg Vásárhelyi, szólan akart, de már nem tudott, megtántorodott, szívszélhűdés oltotta ki életét. Órült kavarodás volt, mindenki, nem törődve a másikkal, fogatott és ment.

Szegény Bélát a csapás igen megtörte.

Harmadnap az öreg Vásárhelyit eltemették a mohos kriptaiba. Két hét mult el csesdesen, teljes visszavonultságban élt Béla. Csütörtökön épen az ebédnél ült, mikor inasa sürgőnyt hozott be, Béla idegesen bontotta fel a sürgőnyt s kezdte olvasni: „Délutáni vonattal érkezem, Martonyf.” — Martonyf igen jó barátja volt édesapjának, különben is Bélának keresztapja volt. A délutáni gyorsal megérkezett Martonyf, Béla kint várta az állomásnál, kocsiba ültek és haza hajtottak. Martonyf utközben elmondotta, hogy gyámapjával lett kinevezve az árvaszék által. Másnap a leltározáshoz fogtak, mely elartott nyolce napig. Elhatározták, hogy a birtokot bérbe fogják adni és Martonyf felajánlotta vendégszerető házáat Bélának. Béla kapott az alkalmon, mivel ugy sem volt senkije sem. A leltározást befejezték s sürgönyileg tudatták, hogy mely vonattal érkeznek haza. Pestre megérkezve, Martonyfné és leánya a legnagyobb örömmel fogadták, elfelejtetni próbálták a nagy csapást, mely Bélát érte. Másnap kimentek a Margitszigeti tiszre, ott a társaságnak bemutatták és igen kedélyesen eltöltötték az estéit. A Kossuth-Lajos-utcai déli koron is résztvettek, s ottan feltűnést keltett Béla, a szép asszonyok és leányok ugyan megnézték. Minden este Irénke zongorához ült, Béla hegedűvel kísérte, így multak a napok. Egy este, mikor Béla szobájába tért, megállá-

den porszemében megtermékenyült. Gyümölése az igazi lelkes hazaszeretet lett; s önbizalom fakadt a nemzetben, s remény a szebb, a jobb jövő iránt. Évről-évre kegyelettel ünnepeleljük mi is az aradi tizenhárom vértanu emléket, a szeretet és hála virágaival koszoruzzuk azt, emlékezetükből erőt és kitartást merítünk arra, hogy nagyjainknak a magyar nemzet érdekében megkezdett munkáját folytassuk s minden erőnköt arra összpontosítsuk, hogy a nemzet nagygyá, hatalmassá és függetlenné tételéhez hozzájáruljunk!

Városunkban a helybeli egyesült protestáns főgimnázium tanári kara és ifjúsága ez idén is kegyeletes ünneppézzel áldozott a dieső vértanuk emlékezetének. Az ifj. *Tompa-önképzőkör* délelőtt 9 órákor a tornaesarnokban egybegyűlt tanári kar és egész ifjúság jelenlétében díszülést tartott a következő programmal: 1. Himnusz. 2. Október 6-án. Várady Antaltól, szavalta: *Büchler* Árpád VIII. o. t. 3. 1849. okt. 6. írta és felolvasta: *Felér* Gyula ifj. elnök. 4. okt. 6. Ifj. Ábrányi Kornértől, szavalta: *Kossuth* Sándor VIII. oszt. tanuló. 5. Záróbeszéd. Tartotta: Dr. *Feres* Samu tanár-elnök. 6. Szózat. — Az énekszólamokat Pásztori Gyula főgimnáziumi tanár intónálta gyakorlott biztossággal, szép férfias hangján. Végül dr. *Feres* Samu igazgató, mint a Tompa-kör tanár-elnöke történeti visszapillantást vetve október hó 6-ának megünnepelésére, lendületes beszédben fejtí ki az ifjúság előtt azt az óriás változást, melyet hazánk függetlensége a gondolat- és a szólásszabadság mai biztossága, védtelensége tüntet fel az 59 év előtti gyászos napokhoz képest! Hazafias, lelkes és kitarító munkára híván fel — óriási hatással — az ifjúságot, az egyszerű, de minden ízében melegt ünnepet bezárta. — Reggel 8 órákor a kisebb *Pósa-kör* is szépen áldozott a kegyelet oltárán szük körben *Tóth* Kálmán VI. o. t. ifjúsági és dr. *Wallentinyi* Dezső tanár-elnök vezetése mellett.

Személyi hírek. *Bornemiza* László alispán udvari tanácsos, több napra a vármegye területére távozott, hivatalos tárgyalások megtartása czéljából.

Szobor leleplezés. Néhai *Rudolf* trónörökös szobrát f. hó 12-én fogják Budapesten a városligetben leleplezni. A leleplezési ünnepély nagyobb keretben fog megtartatni, mert arra a vármegyék is küldenek képviselőket és koszorut is fognak helyezni a szoborra. A mi vármegyénk is nagyobb számú küldöttség által fogja magát képviseltetni. A küldöttség vezetője *Fáy* Gyula főispán lesz; tagjai pedig: *gróf* *Andrássy* Géza orsz. gyűl. képviselő, *Bornemiza* László alispán, *Bernáth* István orsz. gyűl. képviselő, *Draskóczy* László orsz. gyűl. képviselő, *Fáy* Antal, *Farkas* Zoltán, *Hómos* László, *Hómos* Aladár, *Marton* János, *Putnok* Mór orsz. gyűl. képviselő, *Pósch* Gyula, br. *Ragályi* Balassa Ferencz, *Radványi* György, *gróf* *Serényi* Béla, *Sulyócsky* István, *Szentiványi* Árpád és *Szontagh* Andor orsz. gyűl. képviselők, *Sztójkovich* Emil megyebizottsági tagok. A küldöttségi tagok díszmagyarban, vagy pedig szalon ruhában fognak megjelenni. A koszoru szalagján a következő felirat lesz: „Gömör- és Kishontvármegye közönsége, kegyeletos megemlékezésének jelél.”

Delegáció. A magyar delegáció tagjai közül *Szentiványi* Árpádot, a kövíi kerület orsz. képviselőjét a külügyi albizottságba választották be.

Esküvő. Dr. *Weinberger* Rezső helybeli jöhírű, s kiválóan képzett ügyvéd, f. hó 20-án d. n. 3 órákor tartja esküvőjét Csacán *Brauer* Minkával, Brauer Mór kedves és szép leányával.

Doktorrá avatás. *Oscáth* Gyulát, *Oscáth* Dániel rimaszécsi járásbeli főszolgabíró kedves, előzékeny modorú törekvő és tehetséges fiát, tegnapi avatták jogtudorra a budapesti tudomány-egyetemen.

Áthelyezés. Örömhírt közlünk lapunk olvasóival, s mi magunk is öszintén örvendünk annak, hogy jeles tollu munkatársunkat, ki társas köreinknek is kedves, rokonszenves tagja volt: *György* Lajos nyiregyházi vasuti mérnököt az üzletvezetéség a helybeli osztálymérnökséghöz helyezte át. Üdvözzöljük őt, s szívesen várjuk körünkbe!

pitotta, hogy fülíg szerelmes Irénkébe. Decemberbe — mint rendszeren — pár hetet a délvídképen szoktak tölteni, de Irénke nem akart lemenni, hiszen oly jól találta magát Béla társaságában, azonban Irénke minden ellenkezése daczára is lementek Sanrémóba. Az elválás igen nehéz volt. Két hete már, hogy ott voltak, nem ismerkedtek meg senkivel s véletlenül Sanrémóba került átutazó félben Marossy Tibor belügyminiszteri segéd-fogalmazó. Az ebédnél találkoztak, s a mama meghívta őt délutánra egy eszéte teára.

Ponban öt órákor kopogtatott Marossy Irénkéék-nél, belépett, üdvözlőlvén a hölgyeket, kényvelmesen egy karosszékre vetette magát és élvezettel hallgatta Irénke néhány legujabb pesti pletykáját, melyen mindhárman jól kacagtak.

Marossy elbeszélte utazását, nizzai és montecarlói élményeit, míg végre hat óra felé eltávozott. Másnap délelött a tennisz-grandon találkoztak, délután átmentek Montecarlóba, megszemlélték a játéktérmet, megtettek néhány aranyat a rulettre és nyertek.

Az esti legutolsó vonattal mentek vissza Sanrémóba.

Marossy csak néhány nap akart itt maradni, szabadsága is lejáróban volt, de engedve Martonyfék szíves marasztalásának, táviratban kérte szabadsága meghosszabítását. Meg is jött az öröndetes válasz, hogy még három hétig maradhat.

A két fiatal különösen jól érezte magát, egész nap együtt járkáltak, csolnakáztak, tenniszeztek, sőt átrándultak Nizzába is.

Marossy csakhamar észrevette, hogy a leány iránt komolyabban kezd érdeklődni: számot vetett magával, hogy mennyi az évi jövedelme. Megnyugvással kalkulálta ki, hogy az a nyolce és fél ezret eléri.

Másnap a leánynak a tenisz után szólt komoly érzelmeiről.

Irénke gondolkozási időt kért, mert Marossy eltekintve attól, hogy a miniszteriumban segédfogalmazó, a Bácskában hatszáz holdnak a tulajdonosa volt. Huszonnégy óra mulva a leány igent mondott.

Az öreg Martonfi és gyámfia lejtettek Sanrémóba az

Szerkesztők sajtóperere. Ismeretes a közönség előtt, hogy szerkesztők a „Gömöri Hírlap”-ban megjelent sértő cikkekért az ezikké szerzője ellen sajtóperet indított. Ezen cikkekért a felelősséget *Náray J. A.*, a „G. H.” szerkesztője vállalta el, miért a kassai sajtóbírósa *Nárayt* 400 kor. fő, 100 kor. mellékbüntetés és a költségek megtérítésében marasztalta el. *Náray* ezen bírósági ítélet ellen semmisségi panasszal élt a m. kir. curiához. A m. kir. curia azonban 4039.908. B. sz. a végzésével a semmisségi panaszt elutasította: ennél-továbbra a kassai sajtóbírósa ítélete jogerős.

Esküvő. *Seckus* Lajos nyírbbatori adóhivatalnok folyó hó 10-én délelőtt tartotta esküvőjét *Simko* Lillikével, özv. *Simko* Ferencné kedves és szép leányával.

A magyarhoni ág. h. ev. egyház egyetemes közgyűlése f. hó 8-án és 9-én tolyt le Budapestre az evangélikus világ országos kiváló férfaiinak, püspökeinek, lelkészeinek és világi tagjainak imponálás részvétele mellett. Megyénk is szépen volt képviselve e korszakos gyűlésen. Ott voltak a többiek közt: *Szent-iványi* Árpád, *Szontagh* Andor, *Hevesy* Bertalan, *Medveczky* Sándor felügyelők; *Csetneki Győrky* Pál és *Terray* Gyula főesperesek; *Becker* Endre és *Liszky* János alesesperesek; továbbá a lelkész kar számos tagja és a világiak közül is igen sokan. Az idei egyetemes gyűlésnek a „Ne temere” kezdetű pápai bulla elleni méltósága állásfoglalás mellett *korszakos jelentőségű* tárgya a lelkész *nyugdíjnak* végleges rendezése volt. E nagy horderejű intézménynek — miként tudjuk — szervezője, s ugyiszólán megalkotója: *Győrky* Pál főesperes, aki óriási tudással, fáradsággal nem ismerő lelkesedéssel dolgozott, irt, szónokolt a modern kor kívánalmainak megfelelő javaslata mellett, mely új, szebb idők bekövetkezését hirdette a szegénységgel, anyagi gondokkal küzdő családok papoknak legalább életük alkonyán. És az özvegyeknek, árváknak atyjok, a kenyérkereső váratlan elhunytán! Sok általában támadás érte a nevezetes javaslatot. A legfőbb egyházi fórum most ime fényes elégtételt adott jeles alkotójának, midőn javaslatát legegységesebb pontjaiban elfogadván, azt törvényerőre emelte. E szerint minden evangélikus lelkész beszámítható lelkész 40 évi szolgálat után 2400 kor. minimális, de ha beszámítható fizetése nagyobb volt, 4800 kor. maximumig, nagyobb nyugdíjban részesül. A püspök nyugdíja 10000 kor.ig emelkedhetik fizetése szerint. Az özvegy ellátási díja ennek arányában 1200–1600 kor. évenként. Az árvák is neveltetési járulékbán részesülnek, be nem töltött 20-ik évükig. Szóval az eddigi bizonytalanság, aggodalom, nyomor helyébe, szerény, de tisztességes megélhetés, bizalom és nyugalom lép a falusi és városi ev. paróchiák esendes felelei alá. És mindezt az érdem első sorban helybeli ev. egyházunk ev. főesperes-lelkészét illeti meg! Akinek sikeréhez már Budapestre is számosan gratuláltak. Alkotásáért az országban százan és százan halás szívvel gondolnak reá és neki minden jót kívánnak. Bizonyára jól sejtünk, ha azt hisszük, hogy az egyetemes közgyűlés másodnap reggeli kitérítése is — melylyel tiszteletbeli *egyetemes főjegyzőnek* választották meg egyhangú lelkesedéssel — a nyugdíjintézet körül kifejtett elévülhetetlen érdemeit kívánta némileg elismerni, megjutalmazni. Midőn e fényes országos egyházi újabb sikereit a magunk őszinte gratulációját is csatoljuk, szívünk szerint kívánjuk, hogy korszakos alkotásának fejlődésén még sokáig munkálkodhassék!

Közügylés. A rimaszombati kerületi munkásbízottosó pénztár első rendes közgyűlését, melyen az új alapszabályokat fogják megalkotni, f. hó 11-ikén (ma vasárnap) d. e. 1/2 11 órakor tartják a Polgári Olvasókör nagytermében *id. Rábely* Miklós elnököje mellett. A közgyűlésnek — mely most már tekintet nélkül a megjelentek számára, határozatképes — ez a tárgysorozat: 1. A múlt évben tartott közgyűlések jegyzőkönyveinek felolvasása. — 2. Az igazgatóság jelentése. — 3. A múlt évi mérleg, zárszámadás, statisztikai kimutatások előterjesztése. — 4. A felügyelő-bizottság jelentése s ennek alapján a felmentvény megadása. — 5. Az alapszabálytervezet bemutatása.

eljegyzéshez. Vásárhelyi mikor megtudta, hogy Irénke Marossy lett, roppant búsult, elment a Hungáriába vasorázi és elhúzta magának azt a nótát: „A te szíved egy se öli meg a bánat, én meg bolond volnék, ha egy pillanatig is búsulnék te utánad.”

Márczius hatodikán Sanremóban megtörtént az esküvő; a fiatal pár egy ideig bolyongott s április 5. megérkeztek Pestre.

Husvét vasárnapján meghívta Irénke az édes atyjákat, és mint természetes, Bélát is. Béla először vonakodott elmenni, de mikor husvét vasárnapja elérkezett, ő is elment a Martonfy-családdal Irénkéhez ebédre. Ebéd előtt megnézték a Sanremóból és környékéről hozott apró csese-becsét, miközben az imas jelentette, hogy az ebéd készen van.

Irénke, hogy némileg jóvátegye hibáját, maga mellé ültette az ebédnél Bélát; a társalgás először vontatott volt, de később egész kellemesen csevegtek. Elfelelt mind a kettő, hogy még novemberben másképp volt.

Harmadik tal ételnél Béla megvágta a mutató ujját, mely annyira vértett, hogy a háziasszony felszólítására a hálószobába mentek, hogy a vérezést elállítsák és a sebet bekötözzék.

Első eset volt november óta, hogy Béla a menyecskével egyedül lehetett; reá vetette világos kék szeméit a fiatal asszonyra és mintegy kérdőleg mondta: Miért tette ezt velem? Ezt érdemeltem én magától?

A menyecske egy pillanatig hallgatott, de a következő pillanatban mint egy örült odaugrott Bélához, megragadva annak vért kezét mint vérese, s szivta a vért újjából. Béla mindent feldeve, átkarolta az asszonyt, forrón, szenvedélyvel csókolta; az asszony az övé volt. . . . Kis idő múlva az ebédlőben megjelentek és úgy viselkedtek, mintha semmi sem történt volna.

Eddig tartott Bedőházy elbeszélése, még egyszer koczintottak a gyöngyöző pezsgőből, fizettek és a háló-kocsiba mentek.

Automobil kirándulás. F. hó 5-én délbén érdekes látvány volt városunkban. Egymásután négy automobil száguldott végig utcáinkon, s a gépkocsikon esupa előkelőségek foglaltak helyet. Az egyik sárga automobilon látható volt a német császári ezimér, s benne helyet foglalt egy porosz kir. hercegi megbízott. A többiben a porosz és a magyar automobil club küldöttei — köztük *Zichy* Béla gróf — ültek. Az előkelő társaság a magyarországi utakat tanulmányozza, mert jövő nyáron Németországból 150 automobilon szándékoznak kirándulást tenni, mintegy 4–500-an a Tátrába, s ekkor városunkban tartanak pihenőt az utasok. Az illusztris társaság Budapestre jött, s itt *Fáy* Gyula főispánnak voltak reggelire szívesen látott vendégei. Rövid tartózkodás után Rozsnyón és a Szulován át Lőcsére mentek s innen a Tátrába. Az uttal meg voltak elégedve, s azt állítják, hogy automobil kirándulásokra igen jó.

Eljegyzés. *Bódy* Barna, a kaszinó volt udvarnokának fia eljegyezte Miskolcra Lutter Juliskát.

Felsőbb leányiskolai tanfolyam. Kevés, talán egy intézménye sínes városunknak, melyet olyan gyorsan hívott volna életre a létesítők agítalása, körültekintése és ügyessége, mint a folyó hó 6-án megnyílt felsőbb leányiskolai tanfolyam. Nem előzte meg nagy hűhő, esendben, az eszme által hevítve, néhány újságcikk hatása alatt léptek sorompóba az érdeklődők, s 6-án már meg volt a megnyitó is, melyen megjelent a nőegylet választmányának élén *Samarjay* Jánosné védnök-nővel; ott volt még: *Dr. Kovács* László polgármester, *Kathona* Géza, dr. *Veres* Samu és dr. *Wallentinyi* Dezső a tanfolyam előadó tanárai stb. *Samarjay* Jánosné védnök a nőegylet nevében melegen üdvözölte *Kathona* Gézát, a tanfolyam igazgatóját, s dr. *Veres* és dr. *Wallentinyi*-t, a buzgó és jeles szervezőket. Hangsúlyozta, hogy a nőegylet a kurzus előmunkáiban készséggel vett részt, s erkölcsi támogatásában továbbra is szívesen részesíti az intézményt, melyre Isten áldását kéri. *Kathona* Géza hatásos beszédben ismertette a tanfolyam jelentőségét, s fejtegette annak a város és társadalom javára irányuló célját. Isten áldását kéri az intézményre s kívánja, hogy annak működése a növevelés és a társadalom javára hasznos és eredményes legyen. *Dr. Kovács* László élénk tetszés mellett szólt. Hangsúlyozta, hogy a város polgársága és képviselőtestülete belátja, hogy mennél magasabb áll a közönség a műveltség szintjén, annál inkább megtalálja boldogulásának és szebb szellemi életének feltételeit. Ezt a célt szolgálja a tanfolyam is, melynek létesítéséért köszönetet mond, s a város támogatását készséggel felajánlja. *Dr. Veres* Samu megköszönte szép szavakkal az előlegzett bizalmat, körvonalazta azt a tudományt, melynek köréből az év folyamán előadásai tárgyát és anyagát meríti. Ez a bölselet, melyből a lelki élet tüneményeit, a *lelektan* és a *művészetek történetét* fogja könnyen érthető formában ismertetni. *Dr. Wallentinyi* Dezső az öröm és hála értevével szól, lendületes szép beszédben emlékezik meg az előzményekről, kiemeli, hogy leginkább a nőegylet érdemes és lelkes elnököjének, s a választmányának a növevelés iránt tanusított érdeklődésében biztat, mikor *Samarjay* Jánoséhoz fordultak ez ügyben. Biztos, hogy jó helyen kopogtattak a létesítők. Végül *Samarjay* Jánosné szíves köszönő szavakkal zárta be a megnyitó ünnepélyt.

Ferenczy-emléke. Már kétségtelen, hogy a nagyevű uttóro, híres magyar szobrásznak: Ferenczynek szülővárosában, Rimaszombathban örök emléket fog-nak emelni, mert lázasan dolgoznak a ref. templom Erzsébet-téri oldalán az emlékmű elhelyezésére kijelölt hely átalakításán. Budapestre pedig biztos forrásból arról értesülünk, hogy a renesans stílusban harasztú köből készült nagyszabású Ferenczy-emléket, rajta Ferenczy életnagyságú márvány-szobra már bepakolva készen áll s folyó hó 12-én *Áprily* budapesti Szondy-utcai szobrász által határidő biztosítás mellett vasutra lesz adva. Mint halljuk azonban sajnálattal, a leleplezési ünnepély a kedvező idő rövidege miatt csak tavasszal lesz megtartva, a melyen a művészi világ nagy számban fog résztvenni. Az alapítást a múlt héten beszűntette *Tóth* Béla építész az egyháztanács intézkedése folytán, mert attól tartottak, hogy a templom és torony falai megpedeznek, s most a fővárosi intézők rendelkezését várják a továbbiakra nézve.

Agarász verseny. A szokásos őszi agarászversenyek tegnap vették kezdetüket a dobrai fensíkon. A versenyek iránt igen nagy az érdeklődés, most több híres messze vidéki agar is van nevezve; így agarakat neveztek: *br. Vécsey*, *Patay*, *Geusy* zempléni és szabolcsi földbirtokosok. — Tegnap este tánczczal egybekötött sikerült bankett volt a kaszinó helyiségeiben.

Szülészeti tanfolyam. A vármegyei közkórházban f. hó 1-én megkezdődött a két hónapig tartó magyar nyelvű szülészeti tanfolyam, melyen *Gömör*, *Nógrád* és *Hontvármegyéből* jelentkezett növendékek vesznek részt. Eddig 15 növendék van, s az előadó most is *dr. Löcherer* Tamás igazgató főorvos.

Vadászat. A helybeli vadásztársulat f. hó 8-án kezdte meg rendes őszi hajtó vadászatait. Az első vadászat a tamástalai szép vadász területen tartott meg. Elcselt 2 róka, 16 drb. fácán és 3 db. szalonka. Egy őzbak pedig megserdézve elmenekült. Nyulakra nem történt lövés, mert november hóig azt az egyet kimélni óhajtja. A nyul állomány, mint mondják szép és így a téli vadászatok eredményeseknek ígérkeznek.

Kamarai ülés. A miskolci kereskedelmi és iparkamara f. hó 1-én tartotta a nyári szünet után első ülését *Radányi* István kir. tan. elnökölte alatt. Az ülésen *Feymann* László és *Hronczey* Pál Rozsnyóról, *Gesehét* Izidor Putnokról, *Szabó* József és *Varga* Lajos városunkból, mint kültagok jelentek meg. A napirend legfontosabb tárgya a *vasárnapi munkaszünetre* vonatkozó törvényjavaslat feletti eszmecserére volt, melyet dr. *Sugár* Ignác titkár ismertetése előzött meg. Az iparos szakosztály a teljes vasárnapi munkaszünet mellett volt, mit a törvényjavaslat is ilyen formában contemplál, s így erre nézve változtatást a kamara nem kíván. A kereskedelmi osztály a régi állapotot, vasárnap délelőtt 10 óráig való árusítás megengedését tartani kívánja, s így ezt kérelmezni fogja a kamara, hogy a javaslatba felvétsék.

Adóhivatali kinevezés. A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök *Rohács* Gyula nagyrözei adóhivatali gyakornokot a nagyszőlősi adóhivatalhoz ideiglenes minőségű adótitkárral nevezte ki.

Iparosok nyugdíjintézménye. A helybeli általános ipartestület kebelében fennálló nyugdíjnyújtás választmánya múlt vasárnap *id. Rábely* Miklós elnökével ülést tartott, melyen *Rónay* Gyula jegyző felolvasva a múlt ülés jegyzőkönyvét és referált az intézmény anyagi helyzetéről. A bevétel volt 4844 kor. 44 fillér, a kiadás 4713 kor. 81 fill. A múlt fellér végén 31380 kor. volt a vagyon, 4485 kor. 55 fillérel több, mint az előző féfényben. A vármegye megtagadta a kiegészítésként kért segélyt, ezen valóban humánus intézménytől — a mi valóban sajnálatos dolog. Még a tagdíjhátralékok behajtására adtak ez év végéig terminust, s ezzel az ülés véget ért.

Végtárgyalás. *Dr. Hegedüs* József fővárosi orvos ügyében a helybeli kir. törvényszéknel f. hó 16-án tartják meg a főtárgyalást. A vádlott orvos védelmét *dr. Weinberger* Rezső ügyvéd vállalta el.

Műkedvelő előadás. Nyulstván, az ottani szegénygyermekokat segélyező műkedvelő társaság folyó hó 18-án vasárnap, a „Központi vendéglő” nagytermében, tánczczal egybekötött jótékonycélú műkedvelői előadást rendez. Színe kerül *Lukácsy* Sándor 3 felvonásos eredeti népszínműve: „*Köszö Jutka*”. A ezmszerepet *Francziszei* Olga játsza.

A postahivatal már átköltözött az új kényelmes, tágas helyiségekbe, melyeknek csak egy hibájuk van, hogy t. i. sötétek. A telefonhálózat is készen áll immár, s azt hisszük, hogy néhány nap alatt a hivatal átköltözését és új berendezését a közönség is minden nagyobb rázkódástól nélkül megszokja.

Tisztviselői értekezlet. *Kubinyi* Aladár curiai bíró, a helybeli kir. törvényszék elnöke, a mai nap d. e. folyamára értekezletre hívta össze a helybeli állami és törvényhatósági tisztviselőket, jelenlegi lakbér osztálynak magasabb osztályba való sorozása, illetve annak illetékes helyen való kérelmezése tárgyában. Az értekezleten, mint halljuk, a tisztviselők nagy számban főgnak megjelenni, mert oly drágák nálunk a lakások, hogy a megállapított lakbérből a tisztviselők nem képesek megfelelő lakást kapni.

Tanügyi munka. *Szombathy* László, a Gömör-Kishontvármegyei általános tanító-egyesület elnöke, Gömör- és Kishontvármegye Népoktatásügyének Története című nagyobb munkát irt, mely a vármegye népoktatásának történeti fejlődését a legrégebb kortól a jelen korig örökíti meg. A munka három főrészre áll: 1. A vármegye népoktatásügyének története; 2. A vármegye népoktatási jellelgező iskoláinak története; 3. A függelék: a vármegyei különböző hitfelekezeti tanítóegyesületeinek története. A munka mintegy 500–600 nyomtatott oldalra terjed. Ára fizve 5 kor., díszes vászonkötésben 6 korona lesz. Ajánljuk melegen minden tanügyi ember és tanügyi barát figyelmébe.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik feledhetetlen emlékü édes atyánk, néhai *K. Kovács* József elhunyt alkalmából részvétüket fejezték ki, s a vég-tisztességtelenev megjelente, a nehéz órákban mély bánatunkat enyhíteni igyekeztek, ez uton mondunk halás köszönetet. — Rimaszombat, 1908. október 6.

A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Azoknak, kik feledhetetlen emlékü férjem, a szerető testvér és rokon: *Vigh* József elhunyt alkalmából a fájdalom óráiban vigasztaló szavaikkal igyekeztek bánatunkat enyhíteni, s részvéteket írásban vagy a temetésen való megjelenéssel is kifejezték, ez uton mondunk halás köszönetet. — Rimaszombat, 1908. október 7.

A gyászoló család.

Vidéki iparos tanfolyamok. A technológiai iparmuzeum igazgatósága most fokozott mértékben folytatja azt a munkát, a melynek eredménye már a múlt esztendőben kezdett kidomborodni: a vidéki iparosok oktatására szervezett tanfolyamok. A jelen tanév elején egyszerre több vidéki városban is nyílnak meg általános irányu, valamint egyes specziális iparágakban, szakirányu tanfolyamok. A legközelebbi időben a következő vidéki városokban nyitják meg a tanfolyamokat: Baja, Nagyszombat, Eger, Nagyvárad, Sopron, *Rimaszombat*, *Székesfehérvár*, *Szolnok*, *Deés*, *Fiume*. Minden városban oly nagy a tanfolyamra jelentkező iparosok száma, hogy a tanfolyamokat valószínűleg meg fogják ismételni.

Öngyilkossági kísérlet. *Szomajdák* András rimatamásfalvi fiatal legény, ki besoroztatván, a helybeli menteleposztályhoz lett beosztva, f. hó 8-án reggel minden különös ok nélkül elkeeredett, s Rimatamásfalvára ment szüleihez, ott a kertben egy fa alá feküdt, s beretvájával elvágta nyakát. A hatalmas vágásból erősen vérzett a legény, s csakhamar beszállították a helybeli kórházba, hol gyors orvosi segélyben részesült. Állapota — miután gégejének egy részét is átmetszette — veszélyes. Az esetet bejelentették a debreczeni telepparancsnoksághoz.

Vesztett kutya kóborolt a napokban városunkban és a szomszédos tanyákon. A bestia nemcsak több ebet mart meg, de lábón megmarta *Seres* István helybeli asztalos legényt is. A veszett állatot nem sikerült elejteni, mert elmenekült, de a megmárt ebeket *Palm* Nándor m. kir. törvényhatósági főállatorvos azonnal lebunkóztatta, a hatóságoknál pedig ebzárlat elrendelése iránt előterjesztést tett. A főállatorvos véleményére a zárlat városunk területére is 40 napra el lett rendelve. *Seres* István, ugy halljuk a budapesti Pasteur-intézetbe szállították fel.

Olcsó szappan csak a jó, tiszta szappan. A legjobb a „Schicht” czég szarvas jegyű szappana, s ennél fogva a legolcsóbb is. Most, mikor a drágaság kor-szakát éljük, különösen kellene a háziasszonyoknak arra ügyelniük, hogy jó, tiszta szappant kapjanak, különben még egyszer amnyit használnak el és tönkreteszik felér-neműjüket. Schicht „szarvas” jegyű szappanával való egyszeri bedörzsölés felér közönséges szappannal való kétszeri bedörzsölésnek. Schicht „szarvas” jegyű szappana tisztaságáért 25.000 koronával kezeskedik. Valódi csak a „Schicht” névvel.

Ujjonczok bevonulása. A helybeli méntelep-
osztályhoz e hó első napjaiban vonultak be az ujjonczok,
34 ujjoncz osztattott be a ménteleposztályhoz, kik a szo-
kásos ünnepélyes esküt mostanában fogják letenni.

= **A „Hungária szálloda“** már a közeli na-
pakban megnyílik. Midőn örömmel regisztráljuk e kel-
lemes hírt, jóleső érzés hat át bennünket, hogy a „Há-
rom Róza“ ősi patkányfészkéből egy oly monumentális
palota lett, mely valósággal dísz városunknak. A való-
ban gyönyörű külső és belső átalakítás az építészeti igazi
remek, melynek minden egyes részlete *Tóth Béla* kiváló
képzetszerű építész mérnökünk alkotó erejét dicséri. A
művészi érzékre valló épület összes vendégszobái utcára
nyílnak, udvarának kövezete keramit, zárt folyosói lég-
fűtésesek, szobái ragyognak a tisztaságtól, s a modern
berendezésű részburók a magyar ipar legújabb viv-
mányát dicsérik. Pazar fényű villanyvilágítás, központi
légfűtés, vízvezeték, fürdő, telefon méltóvá teszik e helyet,
hogy mesés berendezésével bármelyik nagy városnak is
ornamentuma lehetne. Hatalmas tánctermének festésze
igazi művészi kezekre vall, s a mellette lévő buffet-ter-
em kétszáz vendéget képes kényelmesen befogadni. Ét-
terme és kávéháza világos, szellős, modern berendezése
pedig látványosság számba menő. Mindenütt tükörsima
pormentes parkettek, szóval a tökéletes berendezés a
modern hygieniának megfelelően nem hagy több kívánni
valót. Az óriási anyagi áldozatot nem kímélve, valóban
méltó dícséret illeti régi jónévű vendéglősünket *Gömöri*
Edét, ki egy emberöltőn át gyűjtött gazdag tapaszta-
latával fáradhatatlanul öreg napjaira egy oly maradandó
emléket alkotott a városnak, hogy ez áldozatkészégeért
a legmesszebbmenő pártfogást megérdemli. Az óriási
vállalat *Gömöri Ede* vejének *Rólosi Ignác*nak van ke-
zében, mely elég garancia, hogy előzékeny modorával
és intelligenciájával a közönség szeretetét ki fogja ér-
demelni. Elmondhatjuk végre, hogy van már rendes
kávéházunk, hol a legelőkelőbb úri családok is fellelik
szórakozó helyüket, hogy a kisvárosi egyhanguságból
kizökkenve, — nagyvárosi jellegre — családok is gyönyör-
ködhetnek czigányzene hangja mellett. Egyszóval a napi
fáradalmak után jó lesz a „Hungáriát“ felkeresni, hisz
rövid az élet és vigabban nem tölthetjük időnket sehol,
mint a Hungáriában, mert: „*Extra „Hungaria“ m non
est vita!*“

**Kazánfűtő- és stabilgőzgép- kezelői
tanfolyamok.** A kassai m. kir. állami felső iparis-
kolában f. évi október hó 15-én tanfolyamok nyílnak
meg oly géptulajdonosok és lakatos-, kovács-, rézmű-
iparosok részére, kik a stabil gőzkazánok, illetve stabil
gőzgépek kezeléséhez szükséges elméleti és gyakorlati
szakképzetséget megszerezni óhajtják. A stabilgőzgép-
kezelői tanfolyamra általában csak olyanok vehetők föl,
kik előzőleg a kazánfűtői és lokomobilgépkezelői tan-
folyamot sikeresen elvégezték. A kazánfűtői tanfolyamra
felvehető kazánfűtői gyakornokok és ezen pályára ké-
szülő napszámosok is, ha a magyar nyelvet bírják s az
írás-olvasásban jártasak. Beiratkozhatni — a szabály-
szerű 6. illetve 10 kor. beiratási-díj lefizetése mellett —
hétköznap d. e. 11 és 12 óra s vasárnap 8 és 10 óra
között az int. igazgatóságnál. Az elméleti tanítás a hét-
köznapok estéli, a gyakorlati demonstrációk a vasár-
napok délelőtti óráiban tartatnak. A tanfolyam végén
teendő képesítő vizsgálatok eredményeihez képest a
hallgatók a kazánok, illetve stabilgőzgépek kezelésére
törvényesen feljogosító bizonyítványokat nyernek.

Világ naptár. Kiadja a: „Magyar Hírlap“
Budapest. — Magyarország legnépszerűbb napilapja, az
országszerte elterjedt Magyar Hírlap, ez év karácsonyán
egy 1909. évre szóló naptárral lepi meg előfizetőinek
nagy táborát. A naptár minden ízében új és eredeti lesz.
A nagyvilágot fogja bemutatni írásban és képműben: a
nagyvilág legnagyobb városait, mint: Bécs, Berlin, Páris,
London, Amsterdam, Péterváry, Konstantinápoly, Madrid,
Róma, Newyork és Tokió. Ezeknek a városoknak a le-
írását egy-egy német, francia, angol, hollandus, orosz,
török, spanyol, amerikai, vagy japán újságíró írja s dió-
héjban a legkimerítőbb Baedekkert adják majd. Az il-
lető városokról nem sablonos képek lesznek majd, hanem
a Claude Monet, V. H. Bailey, Raffaelli, Hoeniger, Jeshió,
Markino és mások festményeinek a reprodukciói fog-
ják bemutatni a berlini utcákat, a londoni Westminstert,
a római Titusz-kaput, a párisi Louvre sétányát, a tókói
pagodákat s a newyorki felhőkarczókat. Az irodalmi
részben az illető nemzetek legjobbjai szólnak meg
majd egy-egy vers s egy novella keretében. Antole France,
Conan Doyle, Ludwig Thema, Heyermans, Gorkij, Fu-
kurava, D'Annunzio nevével találkozunk majd itt az ol-
vasó. — Ilyen lesz a Világ-Naptár tartalma, amelyet
neves magyar művészek és írók is felkeresnek majd
műveikkel. — A naptár 12 iven jelenik meg, finom
merített papíron, gyönyörű kiállításban.

A magyar újságírás szenzációja. „A
Nap“ a magyar közönség legkedvesebb lapja. A 48-as
ésmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű
és kérlelhetetlen szószólója. Főszerkesztő: *Braun Sándor*.
Felelős szerkesztő: *Hacsak Géza*. Naponként 125.000
példány. Egy szám 2 krajczár. „A Nap“ előfizetési ára:
Egy évre 16 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 korona,
egy hónapra 1 kor. 40 fillér.

Feloldás. A sertésárlat — mely már csaknem
negyedév óta tartott — feloldatott, s a folyó hó 3-án
tartott hónapos vásárra városunk polgármesterének köz-
zétett értesítése folytán már sertések is felhajtattak.

**Nyakkendőkészítési tanfolyam Miskol-
czon.** A miskolci Iparpártoló Szövetség augusztus hó
folyamán Miskolczon sikerült nyakkendőkészítési tan-
folyamot rendezett. E tanfolyamon, mely a napokban zá-
rult be, 24 nő nyert kiképzést a nyakkendőkészítés alap-
ismereteiben. — A tanfolyam becses iparfejlesztési ered-
ménye: a honi nyakkendőipar képzett munkaerővel
való ellátása. De szociálhumanisztikus szempontból is
rendkívül becses sikere, hogy a nyakkendőkészítés házi-
iparszerű meghonosításával az intelligens nőlelmet jut-
tatja tisztességes kenyérhez. A tanfolyamot a szövetség
megismétli, sőt felmerült egy állandó nyakkendőkészítő
skola létesítése is.

Nyiltér.*)

Elegáns női és gyermekkalapok, sportsapkák, gyász-
kalapok, menyasszony-koszorúk, fátlyak, divatos női- és
gyermekfelöltők, kezdett és kész kézimunkák, kézimunka-
kellékek, kézimunka dísztárgyak, nagy választékban rak-
táron vannak és jutányosan beszerezhetők.

FISCHER BERTA női divattermében
Rimaszombat, Deák Ferenc-utca 24.

* E rovatban közöltéért nem vállal felelősséget a Szek.

Birtok-eladás.

Nógrádmegye alsó határán, — vasut mellett, —
jókarban kezelt 396 kat. hold kiterjedésű urasági
birtok egy testben 3 pusztával; a faluban bent
szép urasági kastélylyal és kerttel teljesen jó kar-
ban lévő gazdasági épületekkel, esetleg teljes gaz-
dasági felszereléssel, szabad kézből azonnal eladó.
Felvilágosítást ad: **lapunk kiadóhivatala.**

Nemes fajalmát

métermázsánként 18–22 kor.-ért,
válogatva 24 koronáért szállit:

Miklóssy, Pelsőcz.

TANULÓUL

14 éves jó házból való ke-
resztény fiu felvétetik —

német és tót nyelvet bírók előnyben részesülnek
— **Hrehocsik Lászlóné** fűszer-, esemege-, no-
rinbergi- és rövidárú üzletében **Ózd.**

Köhler István

tüzoltószersz., fecskendő-, szivattyú- és gép-
gyára BUDAPEST.

Iroda: VIII. József-körút 9. Gyár: X. Felsővaspálya-u. 5.
2—10 **Részletfizetésre is!!**

2 fiatal bika,

az egyik telivér **siementháli**, kurincezi
nevelés; a másik siementháli-almgai — állo-
mány felosztás miatt — igen jutányosan
eladó a **puszta-bodollói gazdaságban.**
(Posta: Bátka, Gömörmegye.)

Hirdetmény.

399. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881.
évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré te-
szí, hogy a budapesti VI. kerületi kir. járásbírósnak
1907. évi sp. XI. 2772/4. számú végzése következtében
dr. Bérczay Gyula ügyvéd által képviselt Szalay és
Bérczay zég javára **Stelkovic László** ellen 257
korona s jár. erejéig 1908. évi július hó 1-én foganato-
sított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 1040
koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak nyil-
vános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíróság
1908. évi V. 164/3. számú végzése folytán 257 kor.
tőkekövetelés, ennek 1907. évi január hó 1-ső napjától
járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 119
koronában bíróság már megállapított költségek erejéig,
Alsóhangonyon, alperesnél leendő megtartására **1908.
évi október hó 17-ik napjának** délelőtti 11
órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók
ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett
ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai
értelmében a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becs-
áron alul is el fognak adatni.

Kelt Rimaszées, 1908. szeptember hó 26-án.

Kovács Géza, kir. jbir. végrehajtó.

Eladó emeletes ház.

Rimaszombatban a **Kossuth
Lajos-utca 19. számú
emeletes sarokház,**

— (épült 1893. évben) a melynek emeletén öt
szoba, fürdőszoba, konyha, kamara, fedett és
zárt folyosó stb., a földszinten két üzlethelyi-
ségnek is alkalmas bolt, azonkívül egy két-
szobás lakás konyha és kamrával, mosókonyha,
raktárhelyiség, pince, tatartók stb. — sza-
badkézből eladó.

Venni szándékozók értekezhetnek:

Id. Rábely Miklós könyvnyomda-
tulajdonossal Erzsébet-tér 9. 1—*

A gömörmegei Nép- és Iparbank a

4378, 5558, 5955, 5500, 6118, 6115, 6026, 6066, 6067,
6183, 7016, 4862, 6536, 6386, 6423, 6522, 6747, 6679,
6727, 6472, 6692, 5781, 6543, 6715, 6992, 6794, 6981,
6989, 7003, 6944, 7004, 6840, 7006, 6964, 6963, 7001,
6982, 6919, 6990 számok alatt elzálogosított és nem
rendezett kézízálog tárgyak, u. m.: arany ékszereket,
ezüst evő- és diszesszközöket, s különféle értékpapírokat
1908. évi október hó 24-én, d. u. 2 óráján
saját helyiségében elárverezteteti.

Rimaszombat, 1908. szeptember hó 29-án.

Az Igazgatóság.

KORONA LEVÉL- PAPÍR

50 csontszinű levélpapír 50 boritékkal

1 KORONA.

TOMPA LEVÉL- PAPÍR

ELEGÁNS. FINOM DOBOZOKBAN

50 darab csont-levélpapír,

50 drb. közkedvelt discret boritékkal

1 KORONA 20 FILLÉR.

Egyedül kapható: **ifj. Rábely Miklós**

könyv- és papirkereskedésében RIMASZOMBAT.

Tisztasága **30.000** koronával
szavatoltatik.

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tis-
títható, csakis

Schicht szarvasszappinnával

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott
belátó és lelkiismeretes tanulmányozásnak
eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt
tisztá és ment minden káros keveréktől. Gond
nélkül használható tehát minden tisztítási
célra, még ott is, hol közönséges szappan
felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság
szükségeltetik.

Hirdetmény.

442. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881.
évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré te-
szí, hogy a rimaszombati kir. törvényszéknek 1907. évi
2934. 6238. számú végzése következtében Nagy József
ügyvéd által képviselt „A rimaszécsi hitelszövetkezet“
javára **Bodnár István és neje** ellen 230 és 300
korona s jár. erejéig 1907. évi május hó 17-én foganato-
sított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 2438
koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak,
csikók, tehének nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíróság
1908. évi V. 160/13. számú végzése folytán 230 és
300 kor. tőkekövetelés, ennek 1907. évi február hó 16 ik
napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig ösz-
szesen 196 koronában bíróság már megállapított költsé-
gek erejéig Csizben, a helyszínen leendő megtartására
1908. évi október hó 20-ik napjának délelőtti
10 órája határidőül kitézetik és ahoz venni szándékozók
ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett
ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai ér-
telmében a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becs-
áron alul is el fognak adatni.

Kelt Rimaszées, 1908. október 4-én.

Kovács Géza, kir. bírósági végrehajtó.